

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

АВТОРЕФЕРАТ

на тему:

«ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗ ДОХОДІВ ТА
ВИТРАТ ОСНОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»
(НА МАТЕРІАЛАХ КП «ВКГ «ІЧЕНЬ» ІЧНЯНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ)

на здобуття освітнього ступеню «магістр»

за галуззю знань 071 «управління та адміністрування»

спеціальністю 071 «облік і оподаткування»

освітньо-професійною програмою «облік і оподаткування»

Здобувач вищої освіти **ШУЛЬЖЕНКО Олена Олегівна**

Кафедра бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту

Форма навчання заочна

Науковий керівник д.е.н., професор **ГОГОЛЬ Тетяна Анатоліївна**

Чернігів 2020

Випускною кваліфікаційною роботою є рукопис

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту обліково-економічного факультету Навчально-наукового інституту економіки Чернігівського національного технологічного університету

Науковий керівник: д.е.н., ГОГОЛЬ Тетяна Анатоліївна, професор кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту Чернігівського національного технологічного університету

Захист відбудеться «___» травня 2020 р. о _____ год. на засіданні Екзаменаційної комісії у Чернігівському національному технологічному університеті

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку,
оподаткування та аудиту
к.ф.-м.н., доцент

Юрченко М.Є.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Питання організації обліку та аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) займає на підприємстві вагомe значення, оскільки формування даної інформації необхідне керівництву для прийняття раціональних управлінських рішень щодо подальших перспектив роботи підприємства. Визначення подальшої тактики та стратегії підприємства на основі даних бухгалтерського обліку та аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), наразі, є доволі актуальним та потребує якісного дослідження.

Значним внеском до розвитку уявлень про облік реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) є праці провідних вітчизняних вчених: Р. Карлена, О. Федорченко, Є. Скорини, Л. Івченко, Ф. Бутинця, С. Голова, В. Леня, В. Лінника, О. Петрик, Ю. Литвина, Н. Малюги, Є. Мниха, В. Пархоменка, О. Костюник, Ф. Бутинця та ін. Варто зазначити, що наразі не досягнуто консенсусу серед представників різних наукових шкіл та напрямів єдиного підходу щодо поняття «доходи», яке б враховувало всі особливості категорії.

Метою дослідження є узагальнення та систематизація теоретико-методичних і практичних аспектів обліку та аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та розробка шляхів їх удосконалення на комунальному підприємстві.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити *завдання*:

- дослідити економічну сутність доходів та витрат від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- вивчити нормативно-правову базу та завдання організації обліку реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на підприємстві;
- розглянути теоретичні засади організації обліку та економічного аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на підприємстві;
- надати фінансово-економічному характеристику КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради;
- здійснити загальна характеристика системи бухгалтерського обліку на підприємстві;
- провести оцінку організації обліку та аналізу реалізації послуг на КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради;
- визначити заходи щодо вдосконалення облікової політики підприємства відносно реалізації послуг;
- запропонувати шляхи удосконалення системи внутрішнього контролю реалізації послуг на підприємстві;
- виділити напрямки підвищення ефективності діяльності підприємства.

Об'єктом дослідження є система бухгалтерського обліку та аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на підприємстві.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, організаційних та практичних питань бухгалтерського обліку та аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на підприємстві.

Інформаційною базою є наукові праці провідних вітчизняних та

зарубіжних учених та молодих дослідників, методології, методики, організації і практики обліку та аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на підприємстві, матеріали наукових, науково-практичних конференцій, статистична інформація, облікова інформація та фінансова звітність КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради протягом 2017-2019 років, нормативно-правові акти, міжнародна практика організації обліку та аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на підприємстві.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження системи бухгалтерського обліку слугують філософські та загальнонаукові методи пізнання явищ і процесів. З метою обґрунтування поняттєвого апарату застосовані: методи наукового абстрагування та синтезу; бібліографічний метод дослідження застосовано при вивченні генезису доходів та витрат від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) як об'єкту обліку та аналізу; теоретичні та загальнологічні методи наукового пізнання для визначення стану та шляхів удосконалення обліку та аналізу реалізації послуг на прикладі КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради; абстрагування для розробки пропозицій з удосконалення положень про облікову політику підприємства та шляхів підвищення ефективності реалізації послуг підприємства.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в обґрунтуванні теоретичних положень і розробці практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення методики й організації обліку та аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на підприємстві, зокрема:

– удосконалення наказу про облікову політику підприємства за рахунок доповнення інформації щодо: формування первісної вартості основних засобів, переоцінки основних засобів, нарахування зносу основних засобів, вибуття основних засобів, формування первісної вартості запасів, визначення витрат, які не включаються до первісної вартості запасів, оцінки вибуття запасів;

– застосування резерву забезпечення відпусток та резерву сумнівних боргів;

– удосконалення аналітичного та синтетичного обліку виробничої вартості стоматологічних послуг за рахунок деталізації рахунків 23 «Виробництво» та 91 «Загальновиробничі витрати» відповідно до вимог підприємства;

– пропонується застосовувати 8 клас «Витрати за елементами», що дозволить обліковцям підприємства полегшити калькуляцію виробничої вартості наданих стоматологічних послуг.

Практичне значення одержаних результатів. Основні результати дослідження спрямовані на вдосконалення методики й практики системи обліку та аналізу реалізації послуг на КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел і додатків.

Основний зміст роботи викладено на 96 сторінках друкованого тексту. Робота містить 32 таблиці, 11 рисунків, 4 додатки. Список використаних джерел налічує 80 найменувань, поданих на 8 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У вступі розкрита актуальність теми випускної кваліфікаційної роботи, встановлено мету та завдання, предмет і об'єкт, методи та інформаційна база дослідження, визначене практичне значення результатів, а також подано структуру роботи.

У першому розділі «**Теоретичні засади організації обліку та аналіз реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)**» досліджено сутність доходів та витрат від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), розглянуто теоретичні засади організації обліку та економічного аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на підприємстві та вивчено нормативно-правову базу й завдання організації обліку реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на підприємстві.

Визначено, що дефініцію економічного поняття «дохід» варто розглядати з багатозначної сторони, оскільки визначення є базовим не тільки для організації бухгалтерського обліку, аналізу та складання фінансової звітності, але й для багатьох інших економічних наук. Варто зазначити, що наразі не досягнуто консенсусу серед представників різних наукових шкіл та напрямів єдиного підходу щодо поняття «доходи», яке б враховувало всі особливості даної категорії.

Підкреслено, що сутність терміну «витрати», з однієї сторони є дискусійним, оскільки є доволі значний перелік наукових напрацювань, які підкреслюють різносторонність у розумінні даного терміну, а з іншої сторони спостерігається урегульованість зі сторони національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Встановлено, що під доходом від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) можна розуміти збільшення економічних вигід, внаслідок надходження грошових коштів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), що приводить до зростання власного капіталу підприємства, а собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) – це грошове вираження витрат на одиницю наданої продукції (товарів, робіт, послуг) на основі класифікації витрат з економічно однорідних елементів і статей калькуляції.

Підсумовано, що результат операції з реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) може бути достовірно оцінений за наявності всіх наведених умов: можливості достовірної оцінки доходу, імовірності надходження економічних вигід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), можливості достовірної оцінки ступеня завершеності продукції (товарів, робіт, послуг) на дату балансу, можливості достовірної оцінки витрат, здійснених для продукції (товарів, робіт, послуг) та необхідних для їх завершення.

Визначено, що перелік і склад статей калькулювання виробничої собівартості продукції (робіт, послуг) устанавлюються підприємством самостійно, проте переважно виробнича собівартості продукції (робіт, послуг) складається з прямих матеріальних витрат, прямих витрат на оплату праці, інших прямих витрат, змінних загальновиробничих та постійних розподілених загальновиробничих витрат.

Виділено, що облік доходів від наданих послуг здійснюється на субрахунку 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг», а витрат – 903 «Собівартість реалізованих робіт і послуг». Для визначення собівартості послуг може застосовуватися 8 клас плану рахунків, який складається з: 80 «Матеріальні витрати», 81 «Витрати на оплату праці», 82 «Відрахування на соціальні заходи», 83 «Амортизація» та 84 «Інші операційні витрати».

Систематизовано інформацію відносно доходів та витрат від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за допомогою первинних документів, зокрема має місце відображення інформації у Журналі 6 «Облік доходів і результатів діяльності» та у Журналі 5, 5А «Облік витрат». В подальшому за допомогою регістрів бухгалтерського обліку здійснюється складання пакету фінансової звітності підприємства.

Виділено рівні нормативно-правового регулювання обліку реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): законодавчий, нормативний, методичний та організаційний. Дані рівні забезпечують якісне нормативно-правове підґрунтя для розробки обліковцями раціональної облікової політики з метою систематизації повної та правдивої інформації у фінансових звітах.

Підкреслено, що фінансовий аналіз реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) є доволі дієвим механізмом по відношенню до господарської діяльності, оскільки його результати необхідні для визначення якісних та раціональних рішень для керівництва підприємства. Дані рішення мають бути направлені на тактичні та стратегічні перетворення у частині розвитку підприємства.

Узагальнено, що фінансовий аналіз реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) є доволі дієвим механізмом по відношенню до господарської діяльності, оскільки його результати необхідні для визначення якісних та раціональних рішень для керівництва підприємства. Дані рішення мають бути направлені на тактичні та стратегічні перетворення у частині розвитку підприємства та посилення його статусу на внутрішніх та зовнішніх ринках збуту продукції (товарів, робіт, послуг).

У другому розділі роботи **«Оцінка ефективності основної діяльності та організації обліку і аналізу реалізації послуг на КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради»** здійснено загальну характеристику системи бухгалтерського обліку на підприємстві, надано фінансово-економічному характеристику КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради, проведено оцінку організації обліку та аналізу реалізації послуг на КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради.

Визначено, що предметом діяльності КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради є збір очищення, водопостачання та водовідведення. Підприємство здійснює видобування та транспортування питної води населенню, підприємствам, організаціям та установам міста Ічня Чернігівської області, приймання, відведення та очищення стічних вод і одержання відповідного прибутку в інтересах власника майна і трудового колективу. На КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради безпосередньо начальнику підпорядковуються

головний бухгалтер, завідуючий транспортним господарством, секретар, інспектор з кадрів та ін.

Встановлено, що основна діяльність КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради характеризується щорічним збільшенням доходів від наданих послуг протягом 2018 року – на 260 тис.грн. (темп росту 118,79%), протягом 2019 року – на 816 тис.грн. (темп росту 149,64%). Це зумовлено щорічним збільшенням тарифів на водопостачання та водовідведення та дещо монопольне значення на ринку подібних послуг міста Ічня.

Підсумовано, що діяльність КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради характеризується збитковістю, протягом 2017-18 років та прибутковістю протягом 2019 року. Загалом ми можемо стверджувати про якісні управлінські рішення протягом 2019 року, оскільки у 2019 році прибуток підприємства склав 140 тис.грн у порівнянні із попереднім збитковим роком.

Підведено висновки щодо фінансово-економічної характеристики діяльності КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради:

- структуру активів балансу підприємства можна вважати «важкою», оскільки переважна питома вага активів представлена основними засобами, які протягом періоду дослідження дещо зменшилася (станом на кінець 2017 року основні засоби склали 95,43%, на кінець 2018 року – 94,33%, на кінець 2019 року – 88,71%);

- структура джерел утворення активів складається із власного капіталу засновника – Ічнянської міської ради, який є значно більшим від розміру заборгованості підприємства, а тому підкреслюється фінансова стійкість комунального підприємства;

- довгострокові зобов'язання підприємства на кінець періодів відсутні;

- діяльність комунального підприємства протягом 2017 року та 2018 року характеризується збитком, зокрема першого року сума збитку 178 тис.грн, а другого – 205 тис.грн., проте діяльність підприємства протягом 2019 року характеризується прибутковістю на суму 140 тис.грн.;

- показники ліквідності надають відомість про низьку платоспроможність комунального підприємства, зокрема воно не в змозі погасити поточну кредиторську заборгованість за рахунок оборотних активів;

- фінансова стійкість підприємства характеризується підвищенням фінансової стійкості підприємства протягом 2019 року, оскільки підприємство отримало позитивний фінансовий результат;

- ділову активність підприємства можна розглядати з позитивної сторони, загалом мають місце покращення, за рахунок підвищення оборотності діяльності підприємства.

Узагальнено, що на КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради система і форми внутрішньогосподарського обліку, звітності і контролю господарських операцій розробляються фінансовим менеджером та можуть змінюватись в оперативному режимі у залежності від потреб користувачів цієї звітності. Бухгалтерський облік господарської діяльності підприємства здійснюється самостійно централізованою структурою бухгалтерією.

Встановлено, що облікова політика на КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради розроблена у відповідності до вимог фінансового та податкового чинного законодавства України з питань фінансів та оподаткування. Загалом метою даної облікової політики є створення єдиних засад відображення фактів господарської діяльності в фінансовому та податковому обліку.

Визначено, що КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради здійснює документальне оформлення операцій з доходів від надання послуг на основі виставлених рахунків за надані послуг, актів виконаних робіт, податкових накладних. Особливістю даних операцій є те, що акти наданих послуг містять детальну розшифровку та конкретизацію інформації щодо послуги. Зазначимо, що акт наданих послуг є підставою для відображення доходів та витрат.

Підкреслено, що КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради дотримується всіх вимог щодо відображення доходів від наданих послуг у фінансовій звітності підприємства, які регламентовані стандартами (положеннями) бухгалтерського обліку та іншим діючим законодавством.

Узагальнено, що коефіцієнти прибутковості (збитковості) КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради надають нам відомості про збитковість комунального підприємства протягом 2017-18 рр. та прибутковості протягом 2019 року. Збитковість підприємства протягом 2018р. є більшою в порівнянні із 2017 роком, а тому ми спостерігаємо коефіцієнт збитковості у розмірі 0,0623 протягом 2018р. та коефіцієнт у розмірі 0,0522 протягом 2017р..

Підведено висновки, що підприємство працює у рамках статутної діяльності, яка регламентована статутом підприємства, де є засновником Ічнянська міська рада. Підводячи висновки діяльності КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради протягом періоду, який досліджується, ми можемо сказати, що діяльності підприємства протягом 2019 року істотно покращилася, а тому існує чітка необхідність у продовженні подібних управлінських заходів.

У третьому розділі **«Напрями підвищення ефективності та вдосконалення обліку та контролю реалізації послуг на КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради»** визначено заходи щодо вдосконалення облікової політики підприємства відносно реалізації послуг та запропоновано шляхи удосконалення системи внутрішнього контролю реалізації послуг на підприємстві.

За результати проведеного дослідження нами виділені наступні напрями підвищення ефективності та вдосконалення обліку та контролю реалізації послуг на КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради.

Доповнення Наказу «Про облікову політику КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради №18/17 від 03.01.2017 року щодо доходів та витрат, зокрема внесення змін щодо визначення доходу, класифікації доходів, порядку визначення чистого доходу від реалізації продукції (робіт, послуг), порядку визнання доходів від наданих послуг, визначення витрат, складу собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг), класифікації витрат тощо.

Запропоновані доповнення дозволять систематизувати основні норми організації обліку доходів та витрат на рівні підприємства, чим підвищиться якість облікової інформації бухгалтерської служби:

– здійснення деталізації рахунка 91 «Загальновиробничі витрати» для якісного визначення собівартості реалізованих послуг на:

- 911 «Загальновиробничі матеріальні витрати»;
- 912 «Загальновиробничі витрати на оплату праці»;
- 913 «Загальновиробничі витрати на відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;
- 914 «Загальновиробничі витрати на амортизацію»;
- 915 «Загальновиробничі витрати на охорону праці, техніку безпеки і охорону навколишнього середовища»;
- 916 «Загальновиробничі витрати на податки і збори»;
- 917 «Загальновиробничі витрати на внески на регулювання»;
- 918 «Загальновиробничі витрати іншого призначення».

Запропонована деталізація стане якісним підґрунтям для системного аналізу складу загальновиробничих витрат на КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради з метою виявлення надлишкових витрат, які формують собівартість реалізованих послуг та їх усунення, що дозволить підвищити рентабельність реалізованих послуг.

Здійснення деталізації рахунка 84 «Інші прямі витрати» на:

- 841 «Витрати на періодичну повірку, опломбування, обслуговування та ремонт (включаючи демонтаж, транспортування і монтаж після повірки) засобів обліку води»;
- 842 «Витрати на ремонт основних засобів»;
- 843 «Витрати на послуги підкачки води сторонніми організаціями»;
- 844 «Інші прямі витрати».

Розробка додаткових заходів із внутрішнього контролю за допомогою виділення додаткових функцій бухгалтерської служби:

– перевірка повноти та вірогідності господарських операцій з обліку формування тарифів з водопостачання та водовідведення на підприємстві за рахунок проведення заходів із арифметичного, логічного і балансового зведення показників;

– контроль та регулювання відхилень величини показників виконання планових завдань (планової суми витрат) на підприємстві від фактичних величин (фактичної суми витрат);

– проведення заходів із оцінки взаємодіючих факторів, особливостей діяльності (економічних, екологічних та соціальних) та проведення розрахунку щодо їхнього впливу на зміну величини доходів від реалізації послуг, вартості сформованого тарифу та в цілому фінансових результатів основної операційної діяльності підприємств.

Введення до застосування додаткових бюджетів: операційний бюджет, бюджет використання матеріалів, бюджет придбання матеріалів, бюджет прямих витрат на оплату праці, бюджет адміністративних витрат, бюджет

витрат на збут та бюджет грошових коштів з метою збору інформації щодо витрачання ресурсів підприємства, які формують виробничу вартість послуг, і як наслідок тарифів для прийняття управлінських рішень.

ВИСНОВКИ

За результатами проведеного узагальнення та систематизації теоретико-методичних і практичних аспектів обліку та аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) зроблені наступні висновки.

Визначено, що дефініцію економічного поняття «дохід» варто розглядати з багатозначної сторони, оскільки визначення є базовим не тільки для організації бухгалтерського обліку, аналізу та складання фінансової звітності, але й для багатьох інших економічних наук.

Підкреслено, що сутність терміну «витрати», з однієї сторони є дискусійним, оскільки є доволі значний перелік наукових напрацювань, які підкреслюють різносторонність у розумінні даного терміну, а з іншої сторони спостерігається урегульованість зі сторони національних та міжнародних стандартів бухгалтерського обліку.

Підсумовано, що результат операції з реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) може бути достовірно оцінений за наявності всіх наведених умов: можливості достовірної оцінки доходу, імовірності надходження економічних вигод від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), можливості достовірної оцінки ступеня завершеності продукції (товарів, робіт, послуг) на дату балансу, можливості достовірної оцінки витрат, здійснених для продукції (товарів, робіт, послуг) та необхідних для їх завершення.

Систематизовано інформацію відносно доходів та витрат від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за допомогою первинних документів, зокрема має місце відображення інформації у Журналі 6 «Облік доходів і результатів діяльності» та у Журналі 5, 5А «Облік витрат». В подальшому за допомогою реєстрів бухгалтерського обліку здійснюється складання пакету фінансової звітності підприємства.

Виділено рівні нормативно-правового регулювання обліку реалізації продукції (товарів, робіт, послуг): законодавчий, нормативний, методичний та організаційний. Дані рівні забезпечують якісне нормативно-правове підґрунтя для розробки обліковцями раціональної облікової політики з метою систематизації повної та правдивої інформації у фінансових звітах.

Узагальнено, що фінансовий аналіз реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) є доволі дієвим механізмом по відношенню до господарської діяльності, оскільки його результати необхідні для визначення якісних та раціональних рішень для керівництва підприємства. Дані рішення мають бути направленими на тактичні та стратегічні перетворення у частині розвитку підприємства та посилення його статусу на внутрішніх та зовнішніх ринках збуту продукції (товарів, робіт, послуг).

Визначено, що предметом діяльності КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської

ради є збір очищення, водопостачання та водовідведення. Підприємство здійснює видобування та транспортування питної води населенню, підприємствам, організаціям та установам міста Ічня Чернігівської області, приймання, відведення та очищення стічних вод і одержання відповідного прибутку в інтересах власника майна і трудового колективу.

Підведено висновки щодо фінансово-економічної характеристики діяльності КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради:

- структуру активів балансу підприємства можна вважати «важкою», оскільки переважна питома вага активів представлена основними засобами, які протягом періоду дослідження дещо зменшилася (станом на кінець 2017 року основні засоби склали 95,43%, на кінець 2018 року – 94,33%, на кінець 2019 року – 88,71%);

- структура джерел утворення активів складається із власного капіталу засновника – Ічнянської міської ради, який є значно більшим від розміру заборгованості підприємства, а тому підкреслюється фінансова стійкість комунального підприємства;

- довгострокові зобов'язання підприємства на кінець періодів відсутні;

- діяльність комунального підприємства протягом 2017 року та 2018 року характеризується збитком, зокрема першого року сума збитку 178 тис.грн, а другого – 205 тис.грн., проте діяльність підприємства протягом 2019 року характеризується прибутковістю на суму 140 тис.грн.;

- показники ліквідності надають відомість про низьку платоспроможність комунального підприємства, зокрема воно не в змозі погасити поточну кредиторську заборгованість за рахунок оборотних активів;

- фінансова стійкість підприємства характеризується підвищенням фінансової стійкості підприємства протягом 2019 року, оскільки підприємство отримало позитивний фінансовий результат;

- ділову активність підприємства можна розглядати з позитивної сторони, загалом мають місце покращення, за рахунок підвищення оборотності діяльності підприємства.

Встановлено, що облікова політика на КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради розроблена у відповідності до вимог фінансового та податкового чинного законодавства України з питань фінансів та оподаткування. Загалом метою даної облікової політики є створення єдиних засад відображення фактів господарської діяльності в фінансовому та податковому обліку.

Визначено, що КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради здійснює документальне оформлення операцій з доходів від надання послуг на основі виставлених рахунків за надані послуг, актів виконаних робіт, податкових накладних. Особливістю даних операцій є те, що акти наданих послуг містять детальну розшифровку та конкретизацію інформації щодо послуги. Зазначимо, що акт наданих послуг є підставою для відображення доходів та витрат.

За результати проведеного дослідження нами виділені наступні напрями підвищення ефективності та вдосконалення обліку та контролю реалізації послуг на КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради:

– доповнення Наказу «Про облікову політику КП ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради №18/17 від 03.01.2017 року щодо доходів та витрат, зокрема внесення змін щодо визначення доходу, класифікації доходів, порядку визначення чистого доходу від реалізації продукції (робіт, послуг), порядку визнання доходів від наданих послуг, визначення витрат, складу собівартості реалізованої продукції (робіт, послуг), класифікації витрат тощо.

– деталізації рахунка 91 «Загальновиробничі витрати» для якісного визначення собівартості реалізованих послуг на: 911 «Загальновиробничі матеріальні витрати»; 912 «Загальновиробничі витрати на оплату праці»; 913 «Загальновиробничі витрати на відрахування на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»; 914 «Загальновиробничі витрати на амортизацію»; 915 «Загальновиробничі витрати на охорону праці, техніку безпеки і охорону навколишнього середовища»; 916 «Загальновиробничі витрати на податки і збори»; 917 «Загальновиробничі витрати на внески на регулювання»; 918 «Загальновиробничі витрати іншого призначення»;

– здійснення деталізації рахунка 84 «Інші прямі витрати» на: 841 «Витрати на періодичну перевірку, опломбування, обслуговування та ремонт (включаючи демонтаж, транспортування і монтаж після перевірки) засобів обліку води»; 842 «Витрати на ремонт основних засобів»; 843 «Витрати на послуги підкачки води сторонніми організаціями»; 844 «Інші прямі витрати».

Розробка додаткових заходів із внутрішнього контролю за допомогою виділення додаткових функцій бухгалтерської служби:

– перевірка повноти та вірогідності господарських операцій з обліку формування тарифів з водопостачання та водовідведення на підприємстві за рахунок проведення заходів із арифметичного, логічного і балансового зведення показників;

– контроль та регулювання відхилень величини показників виконання планових завдань (планової суми витрат) на підприємстві від фактичних величин (фактичної суми витрат);

– проведення заходів із оцінки взаємодіючих факторів, особливостей діяльності (економічних, екологічних та соціальних) та проведення розрахунку щодо їхнього впливу на зміну величини доходів від реалізації послуг, вартості сформованого тарифу та в цілому фінансових результатів основної операційної діяльності підприємств.

АНОТАЦІЯ

Шульженко О.О. «Організація обліку та аналіз реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на матеріалах КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради. – Рукопис.

Випускна кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеню «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». – Чернігівський

національний технологічний університет. – Чернігів, 2020.

Випускна кваліфікаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретико-методичних засад і розробці науково-практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення організації обліку та аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

Досліджено сутність доходів та витрат від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), розглянуто теоретичні засади організації обліку та економічного аналізу реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на підприємстві та вивчено нормативно-правову базу й завдання організації обліку реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) на підприємстві.

Здійснено загальну характеристику системи бухгалтерського обліку на підприємстві, надано фінансово-економічну характеристику КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради, проведено оцінку організації обліку та аналізу реалізації послуг на КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради.

Запропоновані напрями вдосконалення обліку та аналізу реалізації послуг КП «ВКГ «Ічень» Ічнянської міської ради, визначені шляхи підвищення ефективності управління ними. За результатами дослідження сформульовані пропозиції щодо: удосконалення наказу про облікову політику підприємства за рахунок доповнення інформації щодо: формування первісної вартості основних засобів, переоцінки основних засобів, нарахування зносу основних засобів, вибуття основних засобів, формування первісної вартості запасів, визначення витрат, які не включаються до первісної вартості запасів, оцінки вибуття запасів; застосування резерву забезпечення відпусток та резерву сумнівних боргів; удосконалення аналітичного та синтетичного обліку виробничої вартості стоматологічних послуг за рахунок деталізації рахунків 23 «Виробництво» та 91 «Загальновиробничі витрати» відповідно до вимог підприємства; застосування 8 класу «Витрати за елементами», що дозволить обліковцям підприємства полегшити калькуляцію виробничої вартості наданих стоматологічних послуг.

Ключові слова: доходи, витрати, реалізація, облік, аналіз, послуги, рахунок, первинні документи, документообіг, звітність.